

Organizacje poza spisem nie otrzymają darowizny

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej ogłasza wykaz organizacji pożytku publicznego w Monitorze Polskim na dzień 30 listopada roku podatkowego. Czy to oznacza, że takie organizacje do 30 listopada powinny postarać się o wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym?

- Od 1 stycznia 2007 r. obowiązują nowe przepisy dotyczące przekazywania 1 proc. podatku dochodowego od osób fizycznych na rzecz organizacji pożytku publicznego. Zgodnie tymi przepisami minister pracy i polityki społecznej w porozumieniu z ministrem sprawiedliwości ogłosi w Monitorze Polskim do końca roku, w drodze obwieszczenia, wykaz organizacji mających na dzień 30 listopada roku podatkowego status organizacji pożytku publicznego. Mając na uwadze konstytutywny charakter wpisu o uzyskaniu statusu organizacji pożytku publicznego, należy podkreślić, że podmioty, w odniesieniu do których do 30 listopada nie zostanie umieszczona stosowna wzmianka w Krajowym Rejestrze Sądowym, nie zostaną wskazane w obwieszczeniu.

W obwieszczeniu nie zostaną umieszczone również organizacje pożytku publicznego, które na dzień 30 listopada są wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego, ale prowadzą działalność gospodarczą w zakresie, o którym mowa w art. 45 ust. 5g ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, np. handlu wyrobami przemysłu elektronicznego lub spirytusowego.

Czy organizacje, które już mają status pożytku publicznego i są wpisane do KRS, muszą corocznie np. potwierdzać ten wpis?

- Przepisy nie przewidują konieczności potwierdzania statusu organizacji pożytku publicznego. Od momentu wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego organizacja posiada ten status, aż do chwili wykreślenia wzmianki o statusie z rejestru.

Jak już wspomnieliśmy, uzyskanie wpisu do KRS jest istotne np. przy przekazywaniu 1 proc. podatku. Czy organizacja, która nie znajdzie się w spisie publikowanym w Monitorze Polskim, nie może liczyć na otrzymanie takiej darowizny?

- Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych wyraźnie wskazuje, że podatnik wybiera organizację pożytku publicznego z wykazu umieszczonego w obwieszczeniu. Oznacza to, że podatnik nie może wskazać organizacji pożytku publicznego nieuwzględnionej w tym wykazie.

Tomasz Adaszewski, prawnik w departamencie pożytku publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

W rozliczeniu za 2007 rok przekazywaniem 1 proc. podatku dla organizacji pożytku publicznego będzie zajmował się urząd skarbowy. W zeznaniu rocznym darczyńca wpisze nazwę organizacji, a nie konkretną osobę, którą chce wesprzeć. Czy to rozwiązanie jest zgodne z prawem?

- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej otrzymało wiele informacji od rodziców chorych dzieci, które korzystały ze świadczeń organizacji pożytku publicznego zasilanych 1 proc. podatku. Podatnicy wskazywali na brak możliwości określenia szczegółowego celu, na który otrzymane kwoty powinny być spożytkowane. Takimi celami mogą być świadczenia na rzecz określonej osoby niepełnosprawnej lub finansowanie terytorialnego oddziału organizacji o zasięgu ogólnopolskim. Rzeczywiście jest tak, że mechanizm 1 proc. będzie działał efektywniej, jeżeli podatnik będzie przekazywał środki na rozwiązanie znanego sobie problemu. Możliwość wskazania w zeznaniu celu szczegółowego wniosku o przekazanie 1 proc. podatku, który to cel stanowiłby tytuł przelewu dla organizacji pożytku publicznego, nie jest sprzeczne z przepisami. Jest to kwestia stosowanej interpretacji i odpowiednich instrukcji wewnętrznych dla organów administracji podatkowej, w szczególności dobrych rozwiązań w systemach informatycznych.

Czy organizacje nie mogłyby same na prośbę darczyńców rozdzielać otrzymanych pieniędzy?

- Zgodnie z przepisami ustawy o PIT, która określa proceduralne kwestie związane z przekazywaniem 1 proc. podatku, naczelnik urzędu skarbowego przekazuje wnioskowane przez podatnika sumy na ogólnie określonej działalności statutowej i nie ma możliwości wskazania szczegółowego celu, na który powinny być wykorzystane środki. Rozdysponowanie na cele szczególne, np. finansowania rehabilitacji niepełnosprawnego dziecka, należy do wewnętrznej procedury danej organizacji. Natomiast możliwość wskazania w deklaracji podatkowej tytułu przelewu może pełnić funkcje pomocniczą, usprawniającą wewnętrzną dystrybucję środków.

Nowa forma przekazywania 1 proc. podatku okazała się kontrowersyjna. Czy ma ona więcej wad czy zalet?

- Wszelkie wątpliwości, jakie się pojawiły, które można wskazać jako wady, są raczej kwestią interpretacji nowych przepisów. Nie jest tak, że nowe zasady uniemożliwiają pomoc osobom potrzebującym, w szczególności rodzicom dzieci niepełnosprawnych. Cały problem polega na sformułowaniu odpowiednich instrukcji i procedur realizujących nowe przepisy. Jeżeli właściwe organy, mając na uwadze trudną sytuację osób niepełnosprawnych, dokonają interpretacji celowościowej, patrząc na zamysł ustawodawcy, to system będzie funkcjonował poprawnie.

OPINIA: Tomasz Adaszewski, prawnik, specjalista z departamentu pożytku publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej